

Znowelizowana europejska
karta uczestnictwa młodych ludzi
w życiu lokalnym i regionalnym

Kongres europejskich władz lokalnych i regionalnych

Strasburg 2003

Znowelizowana europejska
karta uczestnictwa młodych ludzi
w życiu lokalnym i regionalnym

Kongres europejskich władz lokalnych i regionalnych

Strasburg 2003

**Znowelizowana europejska karta uczestnictwa młodych ludzi
w życiu lokalnym i regionalnym
uchwalona przez Kongres europejskich władz lokalnych i
regionalnych
(10 sesja- 21 maja 2003-Aneks do Rekomendacji 128)**

Spis treści	
Wstęp	5
Preambuła	7
Zasady	8
Część I : Polityki ektorowe	9
I.1 Polityka sportu, spędzania wolnego czasu i życia związkowego	9
I.2 Polityka zatrudniania i walka z bezrobociem młodych	9
I.3 Polityka urbanistyczna, mieszkaniowa, warunków mieszkaniowych i transportu	10
I.4 Polityka szkoleniowa i edukacyjna, faworyzująca uczestnictwo młodych	12
I.5 Polityka mobilności i wymiany	12
I.6 Polityka zdrowia	13
I.7 Polityka zmierzająca ku równości kobiet i mężczyzn	14
I.8 Polityka specyficzna dla regionów wiejskich	15
I.9 Polityka dostępu do kultury	15
I.10 Polityka trwałego rozwoju i ochrony środowiska naturalnego	16
I.11 Polityka walki z przemocą i przestępczością	16
I.12 Polityka walki z dyskryminacją	17
I.13 Polityka życia seksualnego	18
I.14 Polityka dostępu do praw i prawa	18

Część II: Sposoby uczestnictwa łodych	20
II.1 Szkolenie w uczestnictwie łodych	20
II.2 Informowanie łodych	21
II.3 Ułatwianie uczestnictwa łodych, poprzez komunikację i dzięki technologiom informacyjnym	22
II.4 Ułatwianie uczestnictwa łodych w mediach.....	22
II.5 Zachęcanie łodych do uczestnictwa w akcjach ochotniczych oraz obronie wspólnych celów	23
II.6 Pomoc w projektach i inicjatywach łodych	23
II.7 Popieranie rozwoju organizacji młodziżowych.....	24
II.8 Uczestnictwo łodych w organizacjach pozarządowych i w partiach politycznych.....	25

**Część III: Uczestnictwo instytucjonalne łodych w życiu
lokalnym i regionalnym** 26

III.1 Rada łodych, parlament łodych, forum łodych	26
III.2 Pomoc niesiona strukturom dla uczestnictwa łodych	28

Wstęp

Założenia, z których powstała znowelizowana europejska Karta uczestnictwa młodych ludzi w życiu lokalnym i regionalnym padły podczas 1-ej i 2-ej konferencji na temat polityk młodzieży, zorganizowanych przez stałą Konferencję europejskich władz lokalnych i regionalnych, respektywnie w Lozannie (czerwiec 1998) oraz w Langollen (wrzesień 1991). Niedługo potem, w marcu 1992 r., stała Konferencja przyjęła Uchwałę nr 237 i jej artykuł nr 22 o przyjęciu Karty.

Z okazji obchodów 10-tej rocznicy istnienia europejskiej Karty uczestnictwa młodych ludzi w życiu lokalnym i regionalnym, europejski Kongres władz lokalnych i regionalnych, pod patronatem Dyrekcji młodzieży i sportu Rady Europy, zorganizował konferencję zatytułowaną "Młodzi, aktorami w ich miastach i ich regionach". Głównym założeniem tej konferencji, odbywającej się w Krakowie w dn. 7 i 8 marca 2002 r., było oszacowanie postępów dokonanych w dziedzinie uczestnictwa młodych, w czasie dziesięcioletniego istnienia Karty, przy równoczesnym rozpatrywaniu środków służących dalszemu rozwojowi tegoż uczestnictwa, na przykład dzięki rozszerzaniu sprawdzonych praktyk. Uczestnicy konferencji przyjęli "Deklarację Krakowską", w której potwierdzają, iż młodzi są obywatelami gmin i regionów, w których mieszkają tak samo jak członkowie innych grup wiekowych, i że w związku z powyższym muszą mieć dostęp do wszelkich form uczestnictwa w społeczeństwie. Rola młodych w rozwoju społeczeństwa demokratycznego, a w szczególności w lokalnym i regionalnym życiu publicznym, jest potwierdzona i zdefiniowana jako trwały proces. Konferencja ponadto stanowiła kontrybucję do projektu zintegrowanego Rady Europy, zatytułowanego "Efektywne instytucje demokratyczne".

Uczestnicy zwrócili się ponadto z prośbą, by znaleźć odpowiedzi na nowe wyzwania, na które dzisiejsza młodzież jest wystawiana. Poprosili oni więc Kongres europejskich władz lokalnych i regionalnych, oraz Radę konsultacyjną do spraw młodzieży Rady Europy, o wyłonienie ekspertów odpowiedzialnych za redagowanie propozycji do modyfikacji europejskiej Karty uczestnictwa młodych ludzi w życiu lokalnym i regionalnym, ażeby przystosować ją do wyzwań XXI-go wieku, związanych ze społeczeństwem informacji i niebezpieczeństwem w miastach.

Zebrania robocze były zorganizowane pod koniec 2002 i na początku 2003 roku. To rezolucjom uczestników zebrań roboczych zawdzięczamy dzisiejszą wersję Karty, dzielącej się na trzy części. Pierwsza z nich nadaje dyrektywy władzom lokalnym i regionalnym co do sposobów wdrażania polityk, dotyczących młodych ludzi w różnych dziedzinach. Druga część szacuje środki pozwalające faworyzować uczestnictwo młodych. W końcu, trzecia część udziela rad, w celu powołania kadry instytucjonalnej uczestnictwa młodych.

Preambuła

Aktywne uczestnictwo młodych w decyzjach i przedsięwzięciach na szczeblu lokalnym i regionalnym jest niezbędne, jeżeli chcemy budować społeczeństwa bardziej demokratyczne, bardziej solidarne i bardziej dostatnie. Uczestnictwo w życiu demokratycznym danej społeczności nie polega tylko na głosowaniu, lub na kandydowaniu w wyborach, mimo że są to elementy bardzo ważne. Uczestniczyć i być obywatelem aktywnym, to znaczy mieć prawo, środki, miejsce, możliwość i jeśli to konieczne, wsparcie wymagane w uczestnictwie w decyzjach, wpływać na nie i angażować się w akcje i działalność, w sposób przyczyniający się do ustanowienia lepszego społeczeństwa.

Wspólnoty lokalne i regionalne, które są najbliższymi władzami dla młodzieży, odgrywają bardzo istotną rolę w lansowaniu ich uczestnictwa. Spełniając tę rolę mogą one czuwać nad tym, by młodzi byli nie tylko dobrze poinformowani o demokracji i przynależności państwowej, ale również umożliwić im konkretne w nich uczestnictwo. Niemniej kształtowanie aktywnych obywateli, czy też tworzenie demokracji na przyszłość nie jest jedynym celem uczestnictwa młodych. By uczestnictwo to miało jakiś sens, niezbędne jest umożliwienie młodym od zaraz, działalności i wpływu na podejmowane decyzje, a nie dopiero w późniejszym okresie ich życia.

Kiedy popierają i promują uczestnictwo młodzieży, władze lokalne i regionalne przyczyniają się również do ich społecznej integracji, pomagając im stawiać czoła napotykanym trudnościom oraz presji, a także wyzwaniom współczesnego społeczeństwa, w którym anonimowość i indywidualizm są często uwydatniane. Niemniej, po to by uczestnictwo młodych w życiu lokalnym i regionalnym osiągnęło sukces znaczący i trwały, restrukturyzacja i rozwój systemów politycznych i administracyjnych nie wystarczy.

Każda polityka lub akcja mająca na celu rozwój uczestnictwa młodych musi upewnić się, że środowisko kulturalne jest oparte na sacunku dla młodych ludzi i bierze pod uwagę różnorodność ich potrzeb, warunków oraz dążeń. Musi ono również mieścić wymiar rozrywki i przyjemności.

Zasady

1. Udział młodych ludzi w życiu lokalnym i regionalnym musi się wpisać w ogólną politykę uczestnictwa obywateli w życiu publicznym, jak to zaleca Rekomendacja Rec (2001) 19 Komitetu Ministrów do Państw członkowskich o uczestnictwie obywateli w życiu publicznym na szczeblu lokalnym.
2. Zbiorowości lokalne i regionalne są utwierdzone w przekonaniu, że wszystkie polityki sektorowe winny mieć wymiar "młodzieżowy". Wyrażają one tymże aprobatę dla zasad przyjętych przez Kartę i angażują się do wprowadzania w życie rozmaitych form uczestnictwa, które są w niej zalecane, na podstawie konsultacji i współpracy z młodymi ludźmi i ich przedstawicielami.
3. Zasady i różne formy uczestnictwa, które przewiduje Karta są skierowane do wszystkich młodych ludzi, bez żadnej dyskryminacji. Ażeby ten cel zrealizować, należałoby zwrócić szczególną uwagę na promocję uczestnictwa młodych w życiu lokalnym i regionalnym, wśród młodych ludzi wywodzących się ze środowisk najbardziej nieuprzywilejowanych, lub należących do mniejszości – etnicznych, narodowościowych, społecznych, seksualnych, kulturowych, religijnych lub językowych.

Część I : Polityki sektorowe

I.1 Polityka sportu, spędzania czasu wolnego i życia związkowego

4. Władze lokalne i regionalne powinny położyć szczególny nacisk na zorganizowaną działalność społeczno-kulturalną - przewodzoną przez związki i organizacje młodzieżowe, grupy młodych, lub domy kultury -, które to wraz z rodziną, szkołą, lub pracą są jednym z filarów społecznej spójności w gminach, lub regionach. Działalność ta pozostaje idealnym miejscem do uczestnictwa młodych i do wprowadzania w życie polityk młodzieżowych, zarówno w dziedzinach sportowych, kulturalnych, rzemiosła, twórczości i innych, artystycznych form wyrazu, jak również w działalności społecznej.
5. W celu rozwoju lokalnego i regionalnego sektora związkowego, władze lokalne i regionalne, powinny – znanymi sobie metodami - pomóc przede wszystkim organom szkolącym twórców i opiekunów związków i organizacji młodzieżowych, jak również działaczy młodzieżowych, jako aktorów niezbędnych w lokalnym i regionalnym życiu związkowym.
6. Władze lokalne i regionalne powinny wspierać stowarzyszenia w faworyzowaniu aktywnego uczestnictwa młodych w ich organizacjach statutowych.

I.2 Polityka zatrudniania i walka z bezrobociem młodych

7. Warunki ekonomiczne i społeczne, w których żyją młodzi wpływają na ich chęć, oraz możliwości uczestnictwa w życiu lokalnym. Kiedy młodzi są bezrobotni, lub żyją w biedzie, rzadziej znajdują zapał, zasoby i poparcie społeczne – czynniki niezbędne w stawianiu się aktywnymi obywatelami na szczeblu lokalnym i regionalnym. Młodym bezrobotnym zagraża zejście na margines społeczny; tak więc władze lokalne i regionalne powinny opracować polityki i podnieść wagę inicjatyw w walce z bezrobociem młodych.

8. Władze lokalne i regionalne powinny zatem:

- i. wspólnie z młodymi (łącznie z tymi, którzy są bezrobotni, lub tymi którym bezrobocie zagraża)- lokalnymi pracodawcami, związkami zawodowymi, władzami odpowiedzialnymi za szkolnictwo, edukację i zatrudnianie oraz młodzieżowe grupy – opracować polityki i programy, mające na celu rozpracowanie przyczyn bezrobocia wśród młodych i na rozszerzaniu możliwości zatrudnień w tej kategorii osób;
- ii. tworzyć lokalne biura pośrednictwa pracy, w celu umożliwienia młodym bezrobotnym wparcia i pomocy specjalistycznej w znalezieniu dochodowej i stałej pracy. Młodzi powinni mieć prawo do udziału w zarządzaniu tymi biurami, jeśli wyrażają ku temu chęć.
- iii. wspierać inicjatywy młodych w działalności handlowej, przedsiębiorstw i spółdzielczości, oferując im fundusze oraz inną pomoc, jak lokale, materiał, szkolenie i fachowe doradztwo.
- iv. zachęcać młodych do praktykowania ekonomii społecznej i inicjatyw kolektywnej samopomocy, lub spółdzielczości.

I.3 Polityka urbanistyczna, mieszkaniowa, warunków mieszkaniowych i transportu

9. Wspólnie z organizacjami młodych, władze lokalne i regionalne powinny stwarzać warunki sprzyjające rozwojowi polityki urbanistycznej, opartej na budownictwie mniej przedziałowym i bardziej scalonym, które to działa sprzyjająco na współżycie i uczestniczy w rozbudowie przestrzeni społecznej na wysokim poziomie.

10. Władze lokalne i regionalne powinny wdrażać polityki mieszkaniowe i urbanistyczne, które ściśle włączają młodych do programów koncentracji, skupiając radnych miejskich, lub regionalnych, decydentów ekonomicznych, zwierzchników związkowych i architektów. Celem tej polityki jest:

- i. opracowanie programów sprzyjających bardziej harmonijnemu stylowi życia i rozwoju społeczeństwa oraz rozszerzanie autentycznej solidarności pomiędzy generacjami;
 - ii. rozwijanie polityki planowania urbanistycznego, biorącej pod uwagę realia społeczne i międzykulturalne mieszkańców w opracowaniu programów budownictwa i remontu mieszkaniowego.
11. W ścisłym związku z organizacjami młodzieżowymi, związkami lokatorów lub konsumentów, organy dzierżawców lokali społecznych i pracowników społecznych, władze lokalne i regionalne powinny faworyzować rozwój, lub rozwinąć wewnątrz istniejących struktur społecznych:
- i. serwisów informacji lokalowej o zakwaterowaniu młodych;
 - ii. programów lokalowych (pożyczek niskooprocentowanych, funduszy gwarancji czynszów), mających na celu ułatwienie młodym dostępu do mieszkań.
12. Mobilność młodych jest możliwa w ogromnej mierze, dzięki szerokiemu dostępowi do publicznych środków transportu, których są oni głównymi użytkownikami. Mobilność ta jest niezbędna do uczestniczenia w życiu społecznym i stawaniu się pełnowartościowymi obywatelami.
13. Toteż młodzi powinni być związani z organizacjami transportów publicznych, zarówno na szczeblu lokalnym, jak i regionalnym. Zastosowanie specjalnej taryfy dla młodych, żyjących w niesprzyjających warunkach, powinno umożliwić im swobodne przemieszczanie się.
14. Na obszarach wiejskich mobilność i transport stanowią absolutną konieczność życiową i nie są jedynie przydatne w ułatwianiu uczestnictwa. W związku z czym władze lokalne i regionalne powinny wspierać inicjatywy transportu wiejskiego, starając się zapewnić usługi (publiczne lub prywatne, indywidualne lub spółdzielcze) i wzmocnić w strefie wiejskiej mobilność grup ludzi, które podobnie jak młodzi są aktualnie wykluczeni, z powodu ograniczonych środków transportu.

I.4 Polityka szkoleniowa i edukacyjna, faworyzująca uczestnictwo młodych

15. Szkoła jest nie tylko instytucją, w której młodzi ludzie spędzają dużą część swego życia i śledzą ścisły program edukacyjny, ale jest to również miejsce, w którym w dużej mierze kształtują swe opinie i wizje życiowe. Zasadniczym jest, by młodzi zapoznawali się z uczestnictwem i demokracją w trakcie edukacji i korzystali z lekcji dobrze udokumentowanych na temat demokracji, uczestnictwa i obywatelstwa. Szkoła musi być również miejscem, w którym młodzi ludzie mogą doświadczać czynnej demokracji i w którym ich uczestnictwo w podejmowaniu decyzji jest popierane, bronione i traktowane jako efektywne. Wobec tego:

- i. władze lokalne i regionalne powinny aktywnie wspierać uczestnictwo młodych w życiu szkolnym. Powinny one zapewniać pomoc finansową i inną, jak np. sale zebraniowe, w celu umożliwienia młodym tworzenia szkolnych stowarzyszeń demokratycznych. Stowarzyszenia te powinny być niezależne i samodzielne i jeśli chcą, powinny mieć prawo do uczestnictwa w podejmowaniu decyzji dotyczących zarządzania instytucją szkoły w partnerstwie z wykładowcami i administracją szkolną;
- ii. jeżeli za program nauczania odpowiedzialne są władze lokalne i regionalne, powinny one czuwać nad tym, by uczniowie i organizacje szkolne były regularnie konsultowane na temat tych programów i ich opracowaniu. Powinny one czuwać również nad tym, by wiedza obywatelska i polityczna była włączona do programu nauczania i zajmowała w nim należne miejsce, korzystając z niezbędnych środków w zakresie programu nauczania wszystkich uczniów.

I.5 Polityka mobilności i wymiany

16. Władze lokalne i regionalne powinny wspierać organizacje i ugrupowania, faworyzujące mobilność młodych (młodych pracowników, studentów lub ochotników) poprzez polityki wymiany, w celu rozszerzania solidarności, tworzenia Europy i świadomości przynależności europejskiej.

17. Władze lokalne i regionalne powinny zachęcać młodych ludzi i ich szkoły do aktywnego udziału w międzynarodowym "bliźniaczeniu", w różnego rodzaju wymianach, jak również w sieciach europejskich. Powinny one również wyrażać gotowość wsparcia finansowego w celu ułatwienia przyswajania języków obcych, wymiany międzykulturalnej oraz podziału doświadczeń.
18. Powinny one włączać młodych ludzi i ich przedstawicieli do komitetów "bliźniaczenia" oraz innych organów odpowiedzialnych za takie wymiany.

I.6 Polityka zdrowia

19. W celu wspomagania wyłaniania i wdrażania projektów wpływających od młodych, wpisujących się jednocześnie w perspektywę przedstawiania pojęcia zdrowia we wszystkich jego wymiarach, i dynamice życia wspólnoty, władze lokalne i regionalne powinny tworzyć, lub rozszerzać mechanizmy instytucjonalne, koncentrujące organizacje młodzieżowe, demokratycznie wybranych przedstawicieli oraz wszystkich partnerów socjalnych i zawodowych, zainteresowanych społecznym dobrobytem i krzewieniem zdrowia.
20. Alkohol, narkotyki i palenie tytoniu to plagi, na które młodzież jest wystawiona. Aby temu przeciwdziałać, władze lokalne i regionalne, wspólnie z reprezentantami młodych, organizacjami młodzieżowymi i służbą zdrowia, powinny zastosować, rozszerzyć, lub faworyzować lokalne polityki informacyjne, struktury zajmujące się młodymi, których ten problem dotyczy, jak również również polityki szkolenia młodych pracowników socjalnych, inicjatorów i dobrowolnych zwierzchników organizacji, angażujących się w strategię zapobiegania i readaptacji młodzieży.
21. Wobec aktualnej ewolucji chorób przenoszonych drogą płciową, władze lokalne i regionalne powinny wzmocnić informację i akcje prewencyjne wśród młodych. Akcje takowe sprzyjają poczuciu solidarności, która wprowadza stosunki społeczne wyzbyte uprzedzeń moralnych i segregacji. Młodzi, reprezentanci lokalnych organizacji młodzieżowych oraz służba zdrowia, powinni być ściśle związani z tworzeniem i realizacją tych programów informacyjnych i prewencyjnych.

I.7 Polityka zmierzająca ku równości kobiet i mężczyzn

22. Władze lokalne i regionalne powinny stworzyć optymalne warunki w zakresie polityki równości uczestnictwa kobiet i mężczyzn w życiu lokalnym i regionalnym. W tym celu powinny one podjąć środki udostępniające dojście młodych kobiet i mężczyzn do odpowiedzialnych funkcji w życiu zawodowym, związkowym i politycznym, jak również na szczeblu władz lokalnych i regionalnych.
23. W zakresie ich kompetencji, władze lokalne i regionalne powinny faworyzować wśród młodzieży, już w bardzo młodym wieku, politykę edukacyjną, szerzącą równość kobiet i mężczyzn.
24. Aby faworyzować taką politykę równości, władze lokalne i regionalne powinny:
- i. przygotować plan średnioterminowy, mający na celu eliminację nierówności między młodymi kobietami i mężczyznami;
 - ii. podjąć i ocenić specyficzne środki dla wyrównania szans dla dziewcząt i młodych kobiet.
25. W dążeniu do tego celu, polityki te powinny pozwolić dziewczętom i młodym kobietom na:
- i. dostęp do informacji o szkoleniu otwierającym zdobywanie kwalifikacji zawodowych;
 - ii. szkolenie zawodowe, dzięki stypendiom oraz cyklom studiów specyficznych, włączając kształcenie w zawodach, dostępnych dotychczasowo wyłącznie dla mężczyzn;
 - iii. kształcenie w zarządzaniu interesów publicznych, powierzając im odpowiedzialności, mające najwyższy wpływ na podejmowanie decyzji, na podstawie stosunkowego przydziału miejsc zarezerwowanych dla kobiet;
 - iv. udostępnienie korzystania ze środków finansowych dla usług społecznych, przeznaczonych dla dziewcząt i młodych kobiet.

I.8 Polityka specyficzna dla regionów wiejskich

26. Przy wdrażaniu środków i działalności polityki promującej uczestnictwo młodych, władze lokalne i regionalne powinny wziąć pod uwagę odmienną potrzeb młodych ludzi mieszkających na wsi. Powinny ponadto:

- i. czuwać nad tym, by polityki : edukacyjna, mieszkaniowa, zatrudnienia, transportu oraz innych sektorów, odpowiadały oczekiwaniom i szczególnym potrzebom młodych mieszkańców wsi. Polityki te powinny pomóc młodym ludziom, pragnącym mieszkać na wsi, by mogli te plany zrealizować. Poziom usług oferowany młodym na wsi nie powinien odbiegać od tego, który jest oferowany mieszkańcom miast;
- ii. dostarczać pomoc finansową i inną, organizacjom młodzieżowym i innym lokalnym stowarzyszeniom, działającym na wsi. Organizacje te mogą pobudzać życie społeczne i kulturalne wiejskich wspólnot oraz stanowić dla młodych ważny punkt wyjściowy ku społeczeństwu. Organizacje młodzieżowe i inne stowarzyszenia odgrywają bardzo ważną rolę w pobudzaniu uczestnictwa młodych. Poza tym mogą one również wpływać na polepszenie warunków życiowych i przeciwdziałać rozmaitym problemom, takim jak odizolowanie wsi.

I.9 Polityka dostępu do kultury

27. Kultura i sztuka, w zależności od miejsca, czasów i wrażliwości, przybierają różnorodne i przeobrażające się formy. Niemniej stanowią one część osobistego i zbiorowego dziedzictwa przeszłości, teraźniejszości i przyszłości. Dziedzictwa, do którego następujące po sobie pokolenia wnoszą swój wkład. Kultura i sztuka są w pewnym sensie odbiciem naszych społeczeństw. Młodzi ludzie, poprzez praktykowanie kultury i ich twórczy potencjał odkrywczy i nowatorski, tworzą i grają rolę w ewolucji kulturalnej. Jest zatem bardzo ważne, by ułatwić im dostęp do kultury we wszystkich jej formach i by podsycać ich potencjał twórczy, nie wyłączając nowych dziedzin.

28. Władze lokalne i regionalne, we współpracy z młodymi ludźmi i ich organizacjami, powinny więc opracować polityki, które umożliwiłyby młodym stawanie się aktorami kultury, mającymi dostęp do wiedzy, praktyki i twórczości, dzięki metodom i miejscom stworzonym w tym celu.

I.10 Polityka trwałego rozwoju i ochrony środowiska naturalnego

29. W związku z coraz bardziej zauważalną degradacją środowiska naturalnego, władze lokalne i regionalne powinny wspierać finansowo szkolne i związkowe projekty edukacyjne, których celem jest wyczulanie na problemy ochrony środowiska.

30. Ochrona środowiska bardzo dotyczy młodych,- którzy za błędy popełnione dzisiaj, będą musieli odpowiedzieć jutro-. Władze lokalne i regionalne, tego świadome powinny wspierać działalność i plany, mające na celu trwały rozwój i ochronę środowiska, z pełnym uczestnictwem młodych ludzi i ich organizacji.

I.11 Polityka walki z przemocą i przestępczością

31. Częstymi ofiarami przestępstw i przemocy są młodzi ludzie. Władze lokalne i regionalne, świadome tego problemu i konieczności znalezienia opowiedzi, dotyczących przestępstw i aktów przemocy, popełnianych we współczesnym społeczeństwie, powinny skłonić młodych do bezpośredniego udziału w walce z tymi problemami.

32. W tym celu władze lokalne i regionalne powinny:

- i. upewnić się o obecności młodych wewnątrz rad walki z przemocą, tam gdzie takie rady istnieją;
- ii. zaopiekować się w szczególny sposób młodymi, którym grozi niebezpieczeństwo wciągnięcia się w świat przestępczy, lub już się w nim znajdowali;
- iii. zwalczać przemoc rasową wszelkimi, dostępnymi środkami;

- iv. ostro przeciwdziałać wszelkim objawom przemocy w szkole, współpracując z wszystkimi, których ten problem dotyczy, a mianowicie: władzami szkolnymi, policją, wykładowcami, rodzicami oraz z samymi młodymi;
 - v. przyczyniać się do tworzenia sieci stowarzyszeń i planów, mających na celu walkę z przemocą i pobudzanie tolerancji, zarówno na terenie szkoły, jak i poza nią;
 - vi. robić wszystko, co w ich mocy, w celu ochrony przed nadużywaniem seksualnym i złym traktowaniem młodych oraz wprowadzić pomoc materialną i psychologiczną, jak również umożliwić ofiarom konsultacje poufne.
33. W ten sposób władze lokalne i regionalne, będą się przyczyniać do tworzenia atmosfery zaufania i szacunku młodych, dla władz publicznych takich jak policja.

I.12 Polityka walki z dyskryminacją

34. Władze lokalne i regionalne powinny dołożyć starań w popieraniu praw człowieka i podjąć środki w walce z dyskryminacją mniejszości (a szczególnie ich młodych członków), młodych osób upośledzonych i innych grup na tę dyskryminację wystawionych. Powinny one również wspierać powstawanie społeczności wielokulturowych, poprzez integrację mniejszości i uwzględnianie ich potrzeb, kultur, zwyczajów i stylu życia.
35. Aby to zrealizować, władze lokalne i regionalne powinny:
- i. opracować lub wzmocnić ustawodawstwo o dyskryminacji, w celu zagwarantowania równości wszystkim obywatelom, w dostępie do miejsc publicznych, szkolenia zawodowego, szkoły, mieszkania, działalności kulturalnych oraz do innych aspektów życia. Dostęp taki powinien być kontrolowany i zagwarantowany przez organy parytetowe, składające się z przedstawicieli władz lokalnych, mniejszości i samych młodych ludzi;
 - ii. w programach szkolnych wyczuwać młodych na elementy międzyreligijne i międzykulturalne i popierać walkę z rasizmem i dyskryminacją przez edukację.

I.13 Polityka życia seksualnego

36. Młodzi ludzie, rozstając się z dzieciństwem – okresem, w którym są jeszcze zależni od rodziny, szkoły, religijnej wspólnoty, lub innych "autorytetów", wkraczają w niezależne, dorosłe życie. Zadają sobie oni wtedy pytania związane z ich osobistymi relacjami (z rodziną, rówieśnikami, przyjaciółmi lub partnerami). Odkrycie i praktyka życia seksualnego nie zawsze są łatwe dla młodych ludzi, mimo że nie zawsze są oni gotowi to potwierdzić. Poza tym panuje utrzymująca się niewiedza na temat higieny seksualnej, a także nieufność do oficjalnych źródeł, na temat niektórych zachowań seksualnych.

37. Aby ułatwić młodym poszukiwanie bezpiecznej i godnej drogi w sferze uczuciowej, władze lokalne i regionalne,- we współpracy z rodzicami, szkołą i organizacjami, które zajmują się tym zagadnieniem-, powinny wspierać i rozszerzać:

- i. nie moralizującą edukację życia seksualnego w szkole;
- ii. organizacje oferujące usługi i informacje na temat relacji i praktyk seksualnych i planowania rodziny;
- iii. wspólne refleksje młodych na te tematy.

38. Młodzi powinni aktywnie uczestniczyć w planowaniu, wdrażaniu i oszacowywaniu informacji i innych usług, przeznaczonych im w tej dziedzinie.

I.14 Polityka dostępu do praw i prawa

39. By społeczeństwa mogły ze sobą współżyć, ustaliły one życiowe reguły, które każdy ma obowiązek szanować. W społeczeństwach demokratycznych reguły te są dyskutowane i ustalane przez reprezentatów wyłonionych przez obywateli, w postaci tekstów ustawodawczych, które nadają wszystkim prawa i obowiązki.

40. Wraz z powiększającą się liczbą tych tekstów, wszystkim coraz trudniej jest się z nimi zapoznawać, przestrzegać ich i je wdrażać, skąd nierówności między obywatelami. Oczywiście młodych zjawisko to dotyczy w największym stopniu.

41. Władze lokalne i regionalne powinny więc ułatwić dostęp dla młodych ludzi do swoich praw, przez:
- i. polepszenie ich stopnia wiedzy, przez rozszerzenie informacji, szczególnie w szkołach, grupach młodzieżowych i punktach informacyjnych;
 - ii. zastosowanie ich praw, przez poparcie od struktur założonych dla współpracy z młodymi ludźmi którzy tego pragną;
 - iii. umożliwienie uczestnictwa młodych ludzi w opracowaniu nowych reguł.

Część II: Sposoby uczestnictwa młodych

42. Ażeby dojść do rzetelnego uczestnictwa młodych ludzi, trzeba im udostępnić pewną ilość instrumentów. Wymaga to opracowania szkolenia w uczestnictwie dla młodych ludzi, regularnego informowania, udostępniania im środków niezbędnych do komunikacji, popierania ich projektów, uznania i uwydatniania przywiązania młodych ludzi do spraw wspólnotowych i do pracy ochotniczej. Uczestnictwo nabiera pełnego sensu, tylko wtedy kiedy uznaje się rolę młodych ludzi w partiach politycznych, w związkach zawodowych, w stowarzyszeniach, a przede wszystkim kiedy wkłada się pewien wysiłek w promowanie stowarzyszeń młodzieżowych założonych razem z i przez samych młodych ludzi.

II.1 Szkolenie w uczestnictwie młodych

43. Świadomi przodującej roli odgrywanej przez szkołę w życiu młodych ludzi, władze lokalne i regionalne powinny zapewnić, na terenie samej szkoły, poparcie i szkolenie dla uczestnictwa młodych, edukację na temat praw człowieka i nieformalną naukę w szkołach. Powinny również zapewnić szkolenie i poparcie dla uczestnictwa młodych ludzi w życiu stowarzyszeniowym i w swojej miejscowej wspólnocie, poprzez promowanie:

- i. szkolenia zawodowego dla nauczycieli i dla pracowników młodzieżowych na temat praktyki uczestnictwa młodych ludzi;
- ii. wszelkich form uczestnictwa uczniów w szkołach;
- iii. programów wychowania obywatelskiego w szkołach;
- iv. edukacji wewnątrz grup młodzieżowych, przez udostępnienie niezbędnych środków materialnych i przez poparcie wymian dobrych praktyk.

II.2 Informowanie młodych

44. Informacja jest często kluczowa dla uczestnictwa, i prawo młodych ludzi do dostępu do informacji na temat możliwości i spraw dla nich istotnych jest coraz częściej uznawane w oficjalnych dokumentach¹ europejskich i międzynarodowych, i to nie tylko w kontekście życia lokalnego i regionalnego.
45. Ażeby uczestniczyć w działaniach i w życiu swojej społeczności, lub korzystać z usług i możliwości założonych dla nich, młodzi ludzie muszą o nich wiedzieć. Uczestnictwo w działaniach i projektach które ich interesują i które sami organizują, to często krok w procesie prowadzącym do ich głębszego zaangażowanie w życiu wspólnoty, łącznie z jej życiem politycznym.
46. Wobec tego, władze lokalne i regionalne powinny popierać i udoskonalać istniejące ośrodki informacyjno-poradnicze dla młodych ludzi, upewniając się, że one proponują usługi dobrej jakości i odpowiadające na oczekiwania wyrażone przez samych młodych ludzi. Kiedy takie ośrodki nie istnieją, władze lokalne i regionalne i inne zainteresowane czynniki powinny wspierać i pomagać w założeniu odpowiednich usług informacyjnych dla młodych ludzi, poprzez, między innymi, istniejące struktury jak szkoły, punkty młodzieżowe i biblioteki. Należy podjąć specjalne kroki dla zaspokojenia potrzeb informacyjnych młodych ludzi dla których dostęp do informacji jest utrudniony (bariery językowe, brak połączenia do Internetu, itp.).

¹ Patrz, na przykład, Rekomendacja No. R(90)7 Komitetu ministrów Rady Europy na temat informacji i poradnictwa dla młodych ludzi w Europie, uchwalona 21 lutego 1990.

47. Usługi informacyjne dla młodych ludzi muszą być dostosowane do pewnych zasad i standartów zawodowych.² Namawia się władze publiczne do zagwarantowania takich standartów i do stałego ich udoskonalenia, zgodnie, kiedy jest to możliwe, z pakietem jakościowych miar i standartów uzgodnionych na szczeblu krajowym (lub regionalnym). Młodzi ludzie powinni mieć możliwość uczestniczenia w przygotowaniu, wdrożeniu i ocenie działalności i ofert ośrodków lub punktów informacyjnych dla młodzieży i mieć swoich przedstawicieli zasiadających w zarządzie.

II.3 Ułatwianie uczestnictwa młodych, poprzez komunikację i dzięki technologiom informacyjnym

48. Technologie informacyjno-komunikacyjne otwierają nowe możliwości dla informowania i zapewnienia uczestnictwa młodych ludzi. Można z nich skorzystać dla wymiany szerokiego wachlarza informacji, jak również, dzięki inter-aktywności, dla wzmożenia uczestnictwa młodych. Władze lokalne i regionalne powinny więc stosować te technologie w swoich politykach dotyczących informacji i uczestnictwa, pod warunkiem, że dostęp do nich jest zagwarantowany dla wszystkich młodych ludzi, którym należy zapewnić dostęp do i szkolenie w tych nowych narzędziach.

II.4 Ułatwianie uczestnictwa młodych w mediach

49. Chociaż młodzi ludzie już są ważnymi konsumentami usług medialnych, mogą również działać w tej dziedzinie, jeśli tylko da się im większe możliwości wyrażania się i uczestniczenia w produkcji informacji udostępnionej przez media. Korzystając z ich podejścia do pewnych tematów, można rówieśnikom zaproponować informację inną i często lepiej przyswajaną. Takie uczestnictwo również pozwala młodym ludziom lepiej zrozumieć jak informacja jest kształtowana, i tym samym opracować niezbędne podejście krytyczne.

² Patrz, na przykład, europejska Karta informacji dla młodzieży, uchwalona przez europejską Agencję informacji i poradnictwa dla młodzieży (ERYICA).

50. Władze lokalne i regionalne powinny więc wspierać tworzenie i funkcjonowanie mediów (radio, telewizja, prasa pisana i elektroniczna, itd.) rozwiniętych przez i dla młodych ludzi, jak również odpowiednie programy szkoleniowe.

II.5 Zachęcanie młodych do uczestnictwa w akcjach ochotniczych oraz obronie wspólnych celów

51. Uczestnictwo młodych w akcjach ochotniczych powinno być wspierane i promowane. W czasach kiedy młodzi ludzie są pod coraz większą presją żeby odnieść sukcesy jako jednostki w edukacji i w pracy, ważne jest żeby akcje ochotnicze były promowane i uznawane. Wobec tego, władze lokalne i regionalne powinny:

- i. popierać założenie ośrodków ochotniczych i opracować inicjatywy mające na celu popieranie i promowanie włączenia się młodzieży do akcji ochotniczych, takich jak kampanie informacyjne i promocyjne.
- ii. w partnerstwie z młodymi, organizacjami ochotniczymi, władzami edukacyjnymi i pracodawcami, opracować systemy które uznają i walidują działalność ochotniczą w systemie formalnej edukacji i w świecie pracy

II.6 Pomoc w projektach i inicjatywach młodych

52. Przez swoje nadzieje i aspiracje, młodzi ludzie mają wiele pomysłów, które mogą być przekształcone w projekty i akcje lokalne z korzyścią dla wszystkich. Przy należyтым poparciu, takie projekty, i ich sukcesy zarówno jak i porażki, mogą też pomóc młodym ludziom rozwinąć swoje poczucie odpowiedzialności i niezależności, czym stają się społecznymi działaczami. Władze lokalne i regionalne powinny więc ułatwiać realizację takich projektów, czy to na małą czy to na dużą skalę, przez umożliwienie uczestnictwa w takich projektach działaczy zawodowych, i przez zaproponowanie pomocy finansowej, materialnej i technicznej.

II.7 Popieranie rozwoju organizacji młodzieżowych

53. Organizacje młodzieżowe są unikalne, w tym że koncentrują się głównie na odzwierciedleniu poglądów i zaspokajaniu potrzeb i zainteresowań młodych ludzi. Również stanowią przestrzeń w której młodzi mogą się uczyć i przeżywać okazje i wyzwania uczestniczenia w decyzjach i akcjach razem z innymi młodymi. Mogą być organizacjami o rozwiniętej strukturze lub nieformalne grupy młodzieży. Ważne jest, ażeby młodzi ludzie mieli możliwość przyłączenia się do młodzieżowej organizacji swojego wyboru w swojej społeczności, jeśli mają na to ochotę. Młodzi powinni również mieć prawo i być popierani w zakładaniu swoich własnych organizacji, jeśli mają na to ochotę. Wobec tego:

- i. władze lokalne i regionalne powinny mieć oddzielny budżet wyłącznie dla popierania organizacji młodzieżowych które prowadzą akcje lub proponują usługi lub funkcjonują jako głos młodych w społeczności i występują w ich imieniu. Preferencję powinno się dać organizacjom, które są prowadzone przez i dla młodych ludzi lub które mają polityki i systemy pozwalające na aktywne uczestnictwo młodzieży;
- ii. władze lokalne i regionalne powinny rozwijać zasadę Rady Europy współ-zarządzania, zakładając system podjęcia decyzji w partnerstwie z młodymi ludźmi i organizacjami młodzieżowymi, w dziedzinach politycznych o istotnym znaczeniu dla młodych. W momencie kiedy zakłada się takie struktury wspólnego zarządzania, ważne jest aby młodzi i organizacje młodzieżowe byli szanowani jako pełno-prawni partnerzy, i żeby również mieli możliwość nie uczestniczyć jeśli tego nie chcą.

II.8 Uczestnictwo młodych w organizacjach pozarządowych i w partiach politycznych

54. Sektor pozarządowy dynamiczny, niezależny i aktywny jest podstawowym czynnikiem każdego prawdziwie demokratycznego społeczeństwa. Jest równie ważne, aby inne sektory społeczeństwa cywilnego, jak na przykład partie polityczne, były prężne i aktywne na szczeblu lokalnym i regionalnym. Uczestnictwo w życiu demokratycznym każdego kraju, regionu czy gminy to znaczy więcej niż tylko głosowanie co kilka lat. Dlatego właśnie uczestnictwo w organizacjach pozarządowych i partiach politycznych jest tak ważne, bo pozwala obywatelom na stałe zajmowanie się i wywieraniu wpływu na decyzje i przedsięwzięcia. Absolutnie konieczne jest więc poparcie i popieranie uczestnictwa młodych ludzi w życiu stowarzyszeniowym swoich społeczności.
55. Władze lokalne i regionalne powinny udostępnić pomoc finansową i inną organizacjom pozarządowym, które aktywnie promują uczestnictwo młodych ludzi w swoich działaniach i demokratycznych strukturach i procedurach dla podjęcia decyzji.
56. W partnerstwie z partiami politycznymi i w sposób nie-upolityczniony, władze lokalne i regionalne powinny wspierać zaangażowanie się młodzieży w systemie partii politycznych generalnie, i popierać specyficzne akcje, takie jak szkolenie.

Część III: Uczestnictwo instytucjonalne młodych w życiu lokalnym i regionalnym

57. Dla zastosowania polityk sektorowych wyszczególnionych w części I niniejszej Karty, władze lokalne i regionalne powinny wprowadzić odpowiednie struktury lub mechanizmy pozwalające na uczestnictwo młodych ludzi w decyzjach i debatach które ich dotyczą.

58. Takowe struktury przybiorą różne formy w zależności od szczebla na którym zostaną założone: wioska, miasto, dzielnica większego miasta, czy nawet region. Powinny stworzyć warunki dla rzetelnego dialogu i partnerstwa pomiędzy młodymi ludźmi i władzami lokalnymi i regionalnymi, powinny też pozwolić młodym i ich przedstawicielom w pełni uczestniczyć w politykach które ich dotyczą. Takie struktury w zasadzie powinny być reprezentatywne i stałe, zajmujące się wszelkimi sprawami w których młodzi wyrażają swoje zainteresowanie. Można dodatkowo przewidzieć założenie tymczasowej struktury dla przedyskutowania lub podjęcia działań w kwestii specyficznej. Niekiedy połączenie różnych form może być wskazane.

III.1 Rada młodych, parlament młodych, forum młodych

59. Efektywne uczestnictwo młodych ludzi w sprawach lokalnych i regionalnych powinno być oparte na ich świadomości zmian społecznych i kulturalnych odbywających się w ich społeczności, i wymaga stałej reprezentatywnej struktury, takiej jak rada młodych, parlament młodych lub forum młodych.

60. Strukturę tego typu można zebrać przez wybory, przez mianowanie przedstawicieli istniejących młodzieżowych organizacji lub na podstawie ochotniczej. Członkostwo struktury powinno odzwierciedlać socjologiczny profil danej społeczności.

61. Młodzi ludzie powinni brać bezpośrednią odpowiedzialność za projekty, odgrywając aktywną rolę w stosownych politykach. W tym celu, władze lokalne i regionalne powinny tworzyć lub popierać struktury zapewniające aktywne uczestnictwo.

62. Struktury tego typu zapewniają fizyczne ramki dla wolnego wyrażania przez młodych swoich trosk, szczególnie w celu przedstawienia tych trosk władzom, z możliwością wysunięcia konkretnych propozycji. Kwestie do poruszenia mogą odzwierciedlać sprawy wyszczególnione w Części I niniejszej Karty.

63. Taka struktura może mieć następujące role, między innymi:

- i. zapewnienie forum dla wolnego wyrażania przez młodych ludzi swoich trosk, dotyczących, między innymi, propozycji i polityk władz;
- ii. umożliwienie młodym ludziom wysunięcie propozycji do władz lokalnych i regionalnych;
- iii. umożliwienie władzom przekonsultowanie młodych w specyficznych kwestiach;
- iv. zapewnienie forum na którym projekty z udziałem młodych ludzi są opracowane, nadzorowane i oceniane;
- v. zapewnienie forum dla ułatwienia konsultacji ze stowarzyszeniami i organizacjami młodzieżowymi;
- vi. ułatwienie uczestnictwa młodych w innych ciałach konsultacyjnych władz lokalnych i regionalnych.

64. Przez to, że dają młodym ludziom możliwość wypowiedzenia się i działania w kwestiach wpływających na ich życie, takie struktury zapewniają szkolenie w życiu demokratycznym i w zarządzaniu życiem publicznym.

65. Wobec tego powinno się zachęcać młodych do uczestniczenia w takich strukturach i w działaniach podjętych przez te struktury, ażeby promować ich zdolność do uczenia się i praktykowania zasad obywatelstwa demokratycznego. Szczególnie dla tych młodych, którzy inicjują projekty i dialog z władzami, struktury tego typu powinny też zapewnić forum dla szkolenia w przodownictwie demokratycznym.

66. Władze lokalne i regionalne, i sami młodzi ludzie, skorzystają z efektów mnożących które mogą wynikać z uczestnictwa młodych w takich strukturach, a szczególnie w tym, że stwarza się zachętę dla młodych korzystać ze swoich praw cywilnych, takich jak udział w wyborach i innych formach głosowania, łącznie z referendum.

III.2 Pomoc niesiona strukturom dla uczestnictwa młodych

67. Ażeby działać efektywnie, struktury instytucjonalne dla uczestnictwa młodzieży (czy to formalne czy nieformalne) wymagają zasiłków i poparcia. Z tego powodu, władze lokalne i regionalne powinny udostępnić takim strukturom lokum, pomocy finansowej i poparcia materialnego niezbędnych dla zapewnienia ich funkcjonowania sprawnego i efektywnego. Zapewnienie takich środków przez władze nie wyklucza poszukiwania przez te struktury dodatkowego wsparcia finansowego i materialnego z innych źródeł, takich jak prywatne fundacje i firmy.

68. Władze lokalne i regionalne powinny się upewnić, że poparcie dla struktur uczestnictwa młodzieży jest zagwarantowane. Powinny w tym celu mianować ręcyciela (osobę lub grupę osób) dla nadzoru tego jak poparcie jest udostępnione, osoby do której struktury te mogą się zwrócić w razie potrzeby.

69. Taka osoba lub grupa osób powinna być niezależna od struktur politycznych i od struktur uczestnictwa młodzieży, i jej nominacja powinna być uzgodniona przez obie te strony.

70. W dodatku do gwarantowania wyżej wymienionego poparcia, funkcje tej osoby lub grupy osób mogą być następujące, między innymi:

- i. być łącznikiem pomiędzy młodymi ludźmi i demokratycznie wybranymi przedstawicielami lokalnymi i regionalnymi w każdej kwestii wysuniętej przed jedną lub drugą stronę;
- ii. przedstawiać interesy młodych przed władzami lokalnymi i regionalnymi w sytuacjach napięcia pomiędzy tymi dwoma stronami;
- iii. być przewodem pozwalającym władzom lokalnym i regionalnym na komunikację z młodymi ludźmi;

- iv. przygotowanie regularnych sprawozdań dla młodych ludzi i dla władz lokalnych i regionalnych, w celu oceniania poziomu uczestnictwa młodych w życiu lokalnym i regionalnym, na przykład przez realizację projektów lub udział w strukturach uczestnictwa młodzieży, i wpływu wywartego przez takie uczestnictwo.

Congress of Local and Regional Authorities
Council of Europe
F – 67075 Strasbourg Cedex
Tel. : + 33 (0) 3 88 41 20 00
Fax. : + 33 (0) 3 88 41 27 51 or 37 47
Internet : <http://www.coe.int/cplre>
E-mail : webcplre@coe.int